

راهبردهای پدافند غیرعامل

مولفین:

دکتر محمد معمار افتخاری

محمد باقر عباسی

انتشارات پشتیان

سرسناسه	: معمار افتخاری، محمد، ۱۳۵۹-
عنوان و نام پدیدآور	: راهبرد پدافند غیرعامل / مولفین محمد معمار افتخاری، محمدباقر عباسی.
مشفصات نشر	: تهران: انتشارات پشتیبان، ۱۳۹۷.
مشفصات ظاهری	: ۵۶ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۹۸-۲۸-۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
موضوع	: دفاع غیر نظامی
موضوع	: Civil defense
موضوع	: دفاع غیرنظامی -- ایران
موضوع	: Civil defense -- Iran
شماره نسخه	: عباسی، محمدباقر، ۱۳۶۸-
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷/۳۳۹۷/۴۶۶/۹۷۸ UA
رده بندی دیویی	: ۳۶۳/۳۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۳۸ ۶۹۴

نام کتاب: راهبرد پدافند غیرعامل
مولفین: دکتر محمد معمار افتخاری - محمدباقر عباسی
مشاوران طرح: احمد طیبی صفا - مهدی آگهی - رضا کلهر
ویراستاران: علی مهدیزاده - شریف ذبیحی مقدم
ناظر ویراستار: مرتضی چشمه نور
طراحی جلد: زهرا مهدوی
نوبت چاپ: اول - پاییز ۱۳۹۷
ناشر: انتشارات پشتیبان
شمارگان: ۲۰۰
قیمت: ۲۴۰۰۰۰ ریال

تلفن تماس: ۰۲۱-۸۶۰۳ ۶۴۲۳ تلفکس: ۰۲۱-۸۶۰۳ ۶۴۲۸

صندوق پست الکترونیک: Pub.Poshtiban@chmail.ir - تارنمای انتشارات پشتیبان: www.PoshtibanPress.ir

فروشگاه (حضوری): فروشگاه کتاب راهبردی تابان، میدان امام حسین (ع)، خواجه نصیرالدین طوسی - نبش کوچه احمدی. تلفن: ۷۷۸۳۹۳۱

فروشگاه خرید نسخه چاپی (آنلاین): شبکه جامع کتاب عرضه کتاب گیسوم Gisoom.com

فروشگاه اینترنتی نسخه دیجیتال: اپلیکیشن کتابراه Ketabrah.ir و اپلیکیشن طاقچه Taaghche.ir

تمامی حقوق اثر برای ناشر محفوظ می باشد

پدافند غیرعامل با مفهوم مجموعه اقدامات غیرمسلحانه که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب‌پذیری، تداوم فعالیت‌های ضروری، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل در مدیریت بحران در مقابل تهدید و اقدام دشمن، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و با توجه به اصول و مبانی آن باید در تمامی سطوح صورت پذیرد و آموزش این مفاهیم در دوره‌های مختلف جامعه سبب آشنایی آحاد مردم و گسترش فرهنگ پدافند غیرعامل خواهد شد. با نگاهی گذرا به تاریخ زندگی بشر دریافت می‌شود که پدافند غیرعامل همواره با بشریت بوده و بشر همواره به دنبال راهکاری برای دفاع از خود بوده است و هر گروه، دسته و کشوری که توانسته در این زمینه بیشتر اقداماتی را انجام دهد، کمتر در معرض آسیب و تخریب قرار گرفته است. از این میان نمونه‌هایی همچون دیوار چین یکی از نمونه‌های پدافند غیرعامل می‌باشد و یا نمونه دیگر آن کشور سوئیس است که با توجه به عدم حضور در هیچ جنگی و بی‌طرفی‌اش بالاترین اقدامات را انجام داده است. کشور ما ایران همواره مورد تهدید همسایگان بوده و از گذشته تاکنون نیز اقدامات خوبی در زمینه پدافند غیرعامل انجام شده است اما در عصر حاضر و با توجه به نقش مؤثر نظام جمهوری اسلامی ایران در منطقه غرب آسیا و نگرانی قدرت‌های استعماری از گسترش تفکرات استکبارستیزی همواره مورد تهدید می‌باشد و وضعیت کشورهای همسایه نیز تأکید بر این نظریه است به همین دلیل در سال‌های اخیر شاهد تأملات ویژه در معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) بوده و راهبردهای معظم‌له راه‌گشایی بسیار شده است. در این زمینه به‌شمار می‌رود. از ظرفیتهای تغییر در شیوه‌های تهاجم دشمن و مبتنی شدن آن بر ۵ حلقه واردی، حمله، زیرساخت‌ها و نیروهای غیرنظامی سبب می‌شود تا جامعه نیز آمادگی در مقابل حملات دشمن را داشته باشد. سازش‌ها، تحقیق، تدریس و جلسات سخنرانی در زمینه پدافند غیرعامل بر آن شدیم تا علاوه بر جمع‌آوری مطالب موجود در این زمینه، تجارب راهبردی و عملی خود را نیز در این راستا ارائه دهیم و راهکارهایی ساده و عملی را در این زمینه منتشر و گامی هر چند کوچک در راستای فرامین رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) نماییم. ویژگی این کتاب به نسبت دیگر منابع موجود ارائه‌ای ساده و قابل فهم و همچنین وجود راهکارهایی ساده و قابل اجراء می‌باشد و امید است اندیشمندان گرانقدری که این اثر را مطالعه می‌نمایند ما را از نظرات سازنده و ارزشمند خود مطلع سازند. و من الله التوفیق

فهرست مطالب

۴	پیشگفتار
۷	فصل اول: مقدمه و مفاهیم
۹	مقدمه
۹	واژه‌شناسی
۱۰	تعاریف
۱۰	پدافند «دفاع»
۱۰	پدافند غیرعامل
۱۱	مراکز حیاتی
۱۱	مراکز حساس
۱۱	مراکز مهم
۱۱	استتار و انحراف
۱۲	پوشش
۱۲	پراکندگی
۱۲	منطقه آسیب‌پذیر
۱۲	هدف نرم
۱۳	هدف سخت
۱۳	پناهگاه
۱۳	استحکامات
۱۳	موانع
۱۳	فریب
۱۴	آمایش سرزمینی
۱۴	تفرقه و جداسازی
۱۴	موضع فریب
۱۴	اعلام خیر
۱۵	فصل دوم: مبانی قانونی و دینی پدافند غیرعامل
۱۷	مقدمه
۱۸	پدافند غیرعامل از دیدگاه قانونی
۱۸	تعریف دفاع غیرنظامی
۱۹	مبانی قانونی پدافند غیرعامل
۱۹	بند ۱۱ ماده ۱۲۱ قانون برنامه پنج ساله چهارم توسعه کشور
۲۰	آیین‌نامه اجرایی بند ۱۱ ماده ۱۲۱ قانون برنامه پنج ساله چهارم توسعه کشور
۲۱	مبانی دینی پدافند غیرعامل
۲۲	رهنمودهای امام خمینی (رحمه‌الله‌علیه)
۲۶	رهنمودهای امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

۳۵	فصل سوم تاریخچه و اقدامات دیگر کشورها در زمینه پدافند غیرعامل
۳۷	تاریخچه پدافند غیرعامل
۳۸	اقدامات انجام شده در زمینه پدافند غیرعامل
۳۸	ایران
۴۱	روسیه
۴۶	چین
۴۷	کره شمالی
۴۹	سوئیس
۵۰	آلمان
۵۱	عراق «کانال پرورش ماهی»
۵۱	لبنان «جنگ ۲۰۰۶ روزه حزبالله»
۵۳	سوئد «حیثیت ملی ۹ میلیون نفر»
۵۴	دانمارک «جمعیت فعلی بالغ بر ۵ میلیون نفر»
۵۵	فنلاند «جمعیت فعلی بالغ بر ۵ میلیون نفر»
۵۵	اساس نقشه پناهگاهها
۵۵	انواع پناهگاهها
۵۵	دفاع شهری
۵۶	آمریکا «جمعیت فعلی آمریکا حدود ۲۸۰ میلیون نفر»
۵۶	اهداف و راهبرد
۵۷	نمونه‌ای از اقدامات دفاع غیرعامل
۶۰	پاکستان «جمعیت فعلی بالغ بر ۱۶۲ میلیون نفر»
۶۰	تعریف سازمان دفاع شهری
۶۱	وظایف دفاع شهری
۶۱	وظایف در سطوح مختلف دولت
۶۱	طبقه‌بندی شهرها
۶۱	سازمان دفاع شهری یک شهر طبقه‌بندی شده
۶۲	ایتالیا «جمعیت فعلی ۵۷ میلیون نفر»
۶۳	اداره دفاع غیرنظامی
۶۵	هندوستان «جمعیت فعلی بالغ بر ۱ میلیارد و ۲۷ میلیون نفر»
۶۶	سازمان دفاع شهری
۶۷	سازمان‌های مردمی
۶۸	یوگسلاوی سابق «جمعیت فعلی بالغ بر ۲۳ میلیون نفر»
۷۰	اقدامات پدافند غیرعامل
۷۱	اقدامات امنیتی و حفاظتی
۷۲	تحلیل عملیات طوفان صحرا و نبرد کوزوو
۷۴	اقدامات پدافند غیرعامل نیروهای صرب

۷۷	فصل چهارم نگاهی به تهدیدات و اقدامات خصمانه دشمن
۷۹	تهدیدات
۷۹	تهدیدات متعارف
۸۰	تهدیدات غیرمتعارف
۸۳	فصل پنجم اصول و مبانی پدافند غیرعامل
۸۵	اصول پدافند غیرعامل
۸۹	امنیت ملی و پدافند غیرعامل
۹۰	تعاریف امنیت ملی
۹۰	ویژگی های امنیت ملی
۹۰	مؤلفه های امنیت ملی
۹۱	اقدامات دفاع غیر عامل در حوزه امنیت ملی
۹۱	رسالت پدافند غیرعامل کشور
۹۲	چشم انداز پدافند غیرعامل کشور
۹۳	سیاست های کلی نظام در حوزه پدافند غیرعامل
۹۶	پنج حلقه واردن
۹۸	اهمیت پدافند غیرعامل
۱۰۸	اهداف پدافند غیرعامل
۱۰۸	حوزه های پدافند غیرعامل
۱۰۹	پدافند غیرعامل در حوزه اقتصاد «اقتصاد مقاومتی»
۱۱۰	پدافند غیرعامل در حوزه جنگ سایبری
۱۱۱	سطوح پدافند غیرعامل
۱۱۱	پدافند غیرعامل و انهام از طبیعت
۱۱۲	گاه شمار پدافند غیرعامل
۱۱۳	فصل ششم بررسی انفجار و آسیب های ایجادي آن براساس تهدیدات تروریستی حملات موشکی
۱۱۵	آشنایی با پدیده انفجار و آثار آن
۱۱۵	انفجار
۱۱۵	انفجار در هوا
۱۱۶	انفجار در سطح زمین
۱۲۱	بازگذاری ساختمان ناشی از انفجار
۱۲۳	فصل هفتم ضوابط آئین نامه ای پدافند غیرعامل
۱۲۳	مروری بر ضوابط مبحث ۲۱ مقررات ملی ساختمان
۱۲۳	ملاحظات پدافند غیرعامل در شهرسازی
۱۲۳	۱. جانمایی ساختمان
۱۲۳	- عدم تمرکز در مجتمع های مسکونی
۱۲۵	فضاهای باز
۱۲۵	ورودی ها

۱۲۵	مسیرهای دسترسی
۱۲۵	جانپناه و دیوارهای محافظ
۱۲۶	طراحی پله و شیب راه محوطه
۱۲۶	مصالح سطوح کف معبر
۱۲۶	ملاحظات پدافند غیرعامل در طراحی معماری
۱۲۶	جدارۀ خارجی ساختمان
۱۲۶	رابطۀ فضای امن با سایر فضاها
۱۲۷	مسیرهای حرکت
۱۲۷	طراحی بازشوها
۱۲۷	تیغه‌بندی و عناصر غیرسازه‌ای
۱۲۷	آسانسور و پله‌ها
۱۲۸	ملاحظات پدافند غیرعامل در سازه
۱۲۸	ملاحظات پدافند غیرعامل در تأسیسات برقی
۱۲۹	- عدم استفاده از کابلهای هوایی و در صورت لزوم کاملاً مهار شده
۱۳۰	نصب موتورخانه در مکان امن ساختمان
۱۳۲	ساختمان برج الخیر عربستان
۱۳۳	انفجار سفارت ایران در لبنان
۱۳۳	انفجارهای تروریستی در ترکیه
۱۳۵	فصل هشتم راهبردها و راهکارهای مناسب در هنگام تیرگی اصول پدافند غیرعامل
۱۳۷	استفاده از موانع در بحث پدافند غیرعامل
۱۴۰	نگاهی به پناهگاه‌ها و سازه‌های امن
۱۴۰	عوامل مؤثر در طبقه‌بندی پناهگاه‌ها
۱۴۱	انواع پناهگاه از نظر سطح محافظت در برابر انفجار
۱۴۱	انواع پناهگاه از نظر نحوه ارتباط با فضای پیرامون
۱۴۱	انواع پناهگاه از نظر ظرفیت
۱۴۲	انواع پناهگاه از نظر نوع کاربری
۱۴۲	پناهگاه نظامی و غیرنظامی
۱۴۲	پوشش گیاهی و پدافند غیرعامل
۱۴۳	ایجاد سایه کافی
۱۴۳	برهم‌زدن شکل و فرم با استفاده از پوشش گیاهی
۱۴۴	کاهش اختلاف زمینه
۱۴۴	نمونه‌هایی از استفاده پوشش گیاهی در پدافند غیرعامل
۱۴۷	منابع و مأخذ